

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 22
2513 AA DEN HAAG

**Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging**

Directie Mededinging en
Consumenten

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres

Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Ons kenmerk

DGETM-MC / 16101438

Uw kenmerk

159002.02u

Datum 12 juli 2016
Betreft Brief inzake schriftelijk overleg Commissiemededeling "Digitale overeenkomsten voor Europa - Het aanboren van het potentieel van elektronische handel"

Geachte Voorzitter,

Hierbij beantwoord ik, mede namens de minister van Veiligheid en Justitie, de vragen (kenmerk 159002.02u) naar aanleiding van de eerdere beantwoording door het kabinet van vragen van uw Kamer¹ over de Commissiemededeling "Digitale overeenkomsten voor Europa – Het aanboren van het potentieel van elektronische handel"² en de twee bijbehorende richtlijnvoorstellen over digitale inhoud en de verkoop op afstand van goederen.³

Het richtlijnvoorstel over digitale inhoud ziet niet alleen op de levering van digitale inhoud tegen betaling van geld, maar ook op de levering van digitale inhoud in ruil voor persoonsgegevens. De leden van de VVD-fractie merken op dat hierdoor de vraag naar de goederenrechtelijke aspecten van persoonsgegevens manifest wordt. In dit kader verwijzen zij naar het preadvies van de heer Tjong Tjin Tai voor de Nederlandse Juristen-Vereniging (NJV)⁴ en vragen zij hierop te reflecteren.

Het preadvies van de heer Tjong Tjin Tai richt zich op de toepassing van het privaatrecht in de digitale wereld. Zijn preadvies ziet niet zozeer op persoonsgegevens, als wel op gedigitaliseerde informatie c.q. data in het algemeen. De heer Tjong Tjin Tai doet de suggestie het gebruik en het bezit van elektronische data en digitale objecten zoals domeinnamen, expliciet te erkennen in het privaatrecht. In dit verband bespreekt hij ook de vraag of er een eigendomsrecht zou kunnen rusten op elektronische data en digitale objecten. Daarbij bespreekt hij de tegenargumenten, complicaties en mogelijke praktische problemen van de uitwerking hiervan. De preadviseur benadrukt dat hij niet pleit voor een 'klassiek' eigendomsrecht op elektronische data en digitale objecten, maar voor een eigendomsrechtelijke *benadering* van data en digitale objecten.

---

¹ Kamerstukken I, 2015/16, 34 211, C.

² COM(2015) 633; zie voor de behandeling in de Eerste Kamer dossier E150041 op www.europapoort.nl.

³ COM(2015) 635 en COM(2015) 634; zie voor de behandeling in de Eerste Kamer dossiers E150043 en E150042 op www.europapoort.nl.

⁴ T.F.E. Tjong Tjin Tai, 'Privaatrecht voor de homo digitalis: eigendom, gebruik en handhaving', in: Homo Digitalis. Handelingen Nederlandse Juristen-Vereniging, 146^e jaargang, 2016-I.

Een dergelijke benadering zou volgens hem wellicht leiden tot aanpassing van het traditionele eigendomsbegrip. Het behoeft geen toelichting dat een dergelijke aanpassing ingrijpend is en daarom nadere overweging en onderzoek zou vergen.

In verband met de samenloop tussen het richtlijnvoorstel over digitale inhoud en privacywetgeving vragen de leden van de VVD-fractie wanneer en door wie hierover duidelijkheid wordt gegeven.

De verhouding tussen de voorgestelde richtlijn over digitale inhoud en de Verordening gegevensbescherming is door het Nederlandse voorzitterschap geagendeerd en in verschillende Raadswerkgroepen op artikelniveau aan de orde geweest. Uit vragen van verschillende lidstaten bleek dat verschillende artikelen op dit punt moeten worden verduidelijkt. Dit is ook expliciet genoemd als richtsnoer voor de voorzetting van het onderhandelingstraject in het voorzitterschapsdocument dat tijdens de JBZ-Raad van 9 en 10 juni jl. is aanvaard door de Raad. Daarbij is de suggestie gedaan dat ten behoeve hiervan de samenloop tussen het richtlijnvoorstel en de Verordening gegevensbescherming in kaart zal worden gebracht. Het is nu aan het aankomend Slowaaks voorzitterschap om ervoor te zorgen dat hieraan uitvoering wordt gegeven.

De leden van de VVD-fractie vragen om de balans tussen de belangen van consumenten enerzijds en de belangen van ondernemers anderzijds nauwlettend in de gaten te houden, ook als het kabinet daarover geen input ontvangt van stakeholders. Tevens vragen de leden van de VVD-fractie het door hen ingebrachte aandachtspunt van de betekenis van de verlenging van het bewijsvermoeden van non-conformiteit voor de financiering en bedrijfsvoering bij de beoordeling van het totaalpakket van non-conformiteitsbescherming mee te nemen.

Het kabinet heeft het belang van een juiste balans tussen een hoog niveau van consumentenbescherming en het voorkomen van onnodige regeldruk voor ondernemers scherp voor ogen. Dit zal steeds één van de speerpunten van de Nederlandse inzet zijn bij de onderhandelingen over het richtlijnvoorstel betreffende de verkoop op afstand van goederen. Het kabinet heeft hierover input van stakeholders ontvangen. In het verdere onderhandelingstraject houdt het kabinet hierover uiteraard contact met de stakeholders.

**Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging**
Directie Mededinging en
Consumenten

Ons kenmerk
DGETM-MC / 16101438

Een verlenging van het bewijsvermoeden van non-conformiteit van zes maanden naar twee jaar heeft uiteraard invloed op de hierboven genoemde balans, zoals ook opgemerkt in de brief van 28 april 2016 aan uw Kamer.⁵ Dit is dan ook een belangrijk aspect bij de beoordeling of het uiteindelijke totaalpakket van regels over de non-conformiteitsbescherming nog steeds voldoet aan het uitgangspunt dat sprake moet zijn van een juiste balans.

(w.g.) H.G.J. Kamp
Minister van Economische Zaken

---

⁵ Kamerstukken I, 2015/16, 34 211, nr. C.